

Emisiune: Punctul de întâlnire

Realizator: Radu Tudor

Invitat: **Tudorel Toader, Ministrul Justiției**

Realizator: Bună seara, bine ați venit la 'Punctul de întâlnire', doamnelor și domnilor, prima emisiune care începe la ora 20:00 și vom fi împreună până la ora 22:00. Rămânem două ore în fiecare duminică seară. Am făcut așa, o mică schimbare, poate, poate, lucrurile se vor simți un pic mai bine în raportul dintre noi și dumneavoastră. Ați văzut un foarte interesant documentar 'În Premieră' la ora 19:00. Încercați să vă obișnuiți cu această cadență, duminică la ora 19:00, 'În Premieră', la ora 20:00, 'Punctul de întâlnire' și la ora 22:00, o ediție specială cu Mihai Gâdea și Mircea Badea. Vă spun drept că în momentul în care am anunțat invitatul pentru prima parte a emisiunii 'Punctul de întâlnire' din această seară am avut foarte, foarte multe mesaje. O personalitate așteptată, un membru al cabinetului, un jurist cu faimă în România, un om care este chemat zilele acestea să răspundă la foarte multe întrebări. Și fără nici o altă introducere suplimentară, îi spun bună seara și bine ați venit **ministrului justiției, Tudorel Toader**. Bună seara, dle ministru!

Tudorel Toader: Bună seara și mulțumesc pentru invitație!

Realizator: Vă mulțumesc că sunteți aici. Aveți o reputație foarte bună, de profesor de drept. Faptul că ați acceptat într-un moment destul de sensibil funcția de ministru al justiției, vă spun sincer, mi-a plăcut această atitudine a dumneavoastră. În calitate de rector al unei universități importante din Iași, de fost judecător la Curtea Constituțională, puteați să spuneți: am o viață foarte liniștită, ce îmi trebuie mie o funcție cu atâta bătaie de cap?

Tudorel Toader: Eu aș prefera să vă placă la finalul mandatului și nu la început. Aș prefera ca la momentul de bilanț, cât va dura mandatul meu, să spuneți că am făcut bine. La momentul acesta suntem, sigur, sub zodia așteptărilor și a proiectelor pe care trebuie să le desfășurăm.

Realizator: E foarte adevărat. Am spus asta pentru că am auzit numele a trei, patru persoane importante care au refuzat această nominalizare, tocmai pentru că vremurile sunt dificile, tocmai pentru că tensiunile interinstituționale sunt foarte, foarte serioase și pentru că eterna apelare la Curtea Constituțională pentru a rezolva aceste tensiuni a revenit, așa cum am avut parte, din păcate, în timpul regimului Traian Băsescu.

Tudorel Toader: Acum, eu nu aș fi foarte sigur. Dumneavoastră cunoașteți, eu nu cunosc. Dar nu aș fi foarte sigur că toată lumea a refuzat această demnitate. Nu sunt sigur că premierul sau alianța care conduce, de guvernare, a bătut din poartă în poartă și a căutat un ministru și ăla a refuzat, ăla a refuzat, ăla a refuzat și în final, eu am acceptat. Sigur că în spațiul public au fost multe discuții, multe afirmații, multe nume. Dar ce este dedesubt nu am de unde să cunosc.

Realizator: E foarte adevărat. Dle ministru, subiectul cel mai fierbinte pe agenda zilei din România este motivarea, așa spune, foarte, foarte interesantă a **Curții Constituționale** din România, un document de 126 de

puncte redactate pe 83 de pagini, în care se spune negru pe alb, destul de apăsător, în mai multe pagini, faptul că **Ministerul Public**, prin Direcția Națională **Anticorupție**, a încălcat Constituția României, a încălcat principiul separației puterilor în stat și, mai mult decât atât, ancheta pe care o desfășoară inclusiv în plan penal asupra guvernului este neconstituțională. V-aș ruga pe dumneavoastră să faceți o primă evaluare a acestui document, cu atât mai mult cu cât aveți experiența de fost judecător al **Curții Constituționale**.

Tudorel Toader: Sigur că am fost judecător al **Curții Constituționale** timp de zece ani de zile. Dar credeam că spuneți, dacă nu vă supărați, cu atât mai mult cu cât din partea guvernului am reprezentat primul ministru al Guvernului României la Curtea Constituțională, pledând în fața Curții, în fața judecătorilor, în sensul existenței unui conflict juridic de natură constituțională, un conflict înăscut, prin actele și faptele procurorilor, de a ancheta miniștri, de a ancheta circumstanțele, împrejurările, legalitatea, temeinicia adoptării ordonanței de urgență. Așadar, cred eu, cunosc această decizie în conținutul, în literă, în spiritul ei, din perspectiva fostului judecător, dar și din perspectiva celui care a reprezentat Guvernul la dezbaterile de la Curtea Constituțională.

Realizator: Cum apreciați această decizie, această motivare a Curții și în mod evident întrebarea și răspunsul cel mai așteptat de fapt, care vor fi consecințele pe care **ministrul justiției Tudorel Toader** le va aduce în spațiul public după publicarea acestei motivări?

Tudorel Toader: Vreau să vă spun că de principiu este o decizie foarte corectă. Este o decizie care face lumină în ceea ce nu trebuia să se întâmple, adică **procurorul** face parte din autoritatea judiciară, dar **procurorul** anchetează acte și fapte, infracțiuni, comise evident de persoane fizice, persoane juridice. Niciodată **procurorul** nu a avut și în chip firesc nu poate să aibă competența de a se substitui emitentului unui act normativ, adică problemele de oportunitate, împrejurările, circumstanțele unei reglementări au fost întotdeauna, sunt și trebuie să rămână în sarcina emitentului actului. Așadar, decizia trage această linie de demarcație între competența **procurorului, Ministerului Public** în general și competența emitentului actului, că este legiuitor delegat ca în cazul de față, adică guvernul, sau că este legiuitorul ordinar cum se spune, parlamentul, care este unica autoritate legiuitoare. Decizia este corectă atât în principiu, spuneam, cât și în conținutul ei, pentru că cele 83 de pagini, cum spuneți dvs, cele 126 de puncte, lămuresc destul de limpede, destul de apăsător, destul de clar, lămuresc competențele celor două autorități: autoritatea judiciară pe de o parte și autoritatea emitentă a actului pe de altă parte, sigur și unele clarificări suplimentare și tot atât de necesare. Spre exemplu, nicăieri nu o să găsiți, într-o altă decizie nu o să găsim să se spună că miniștrii au același tip de imunitate ca și parlamentarii în adoptarea actului normativ, pentru că e firesc și normal să fie așa din moment ce parlamentul dă o lege de abilitare a guvernului să emită ordonanțe, din moment ce avem art 115 din **Constituție**, care abilitează guvernul să emită ordonanțe de urgență, ordonanțe care țin loc de lege, e ca și legea până când este aprobată în parlament, e norma ca autorului, emitentului ordonanței să îi dai prerogativele pe care le are parlamentul care emite legea. Așadar, această a treia dimensiune a deciziei poate fi subliniată pentru că este deosebit de semnificativă, deosebit de importantă.

Realizator: Dle ministru, am citit cu foarte atenție cele 83 de pagini redactate de **CCR**, afirmații - vă spun sincer

- pe care nu le-am întâlnit foarte des în meseria de jurnalist, afirmații foarte serioase, foarte puternice, foarte apăsate. Spune în felul următor, sunt pe ecran fragmente din moticarea Curții, eu o să citesc două dintre ele, ca lumea să înțeleagă. Spune în felul următor: 'Curtea constată că niciuna din infracțiunile pentru care s-a dispus extinderea nu intră în sfera de competență a **DNA**. Or extinderea **urmăririi penale** cu privire la aceste fapte în condiții în care **procurorul** dispune în aceeași zi declinarea competenței la Parchetul de pe lângă ÎCCJ tocmai pentru că nu era îndrituit să efectueze urmărirea penală nu este în logica penală, nu este în logica firească a cursului cauzei'. Și spune Curtea Constituțională: 'O astfel de conduită echivalează cu o încălcare gravă a principiului separației puterilor în stat, garantat de articolul 1, aliniatul 4 din **Constituție**, deoarece **Ministerul Public** nu doar că își depășește atribuțiile prevăzute de **Constituție** și de lege, dar își arogă atribuții ce aparțin puterii legislative sau **Curții Constituționale**. **Ministerul Public**, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională **Anticorupție** și-a arogat competența de a efectua o anchetă penală într-un domeniu care excedează cadrul legal. **Ministerul Public** nu are competența de a desfășura activități de cercetare penală cu privire la legalitatea și oportunitatea unui act normativ adoptat de legiuitor'. În calitatea mea de profan și a dumneavoastră, de profesor recunoscut în domeniul dreptului, eu înțeleg de aici că **DNA** a încălcat și Constituția României, și cadrul legal și **Codul Penal** și alte legi.

Tudorel Toader: Sigur că dumneavoastră înțelegeți foarte bine, dar eu aș nuanța un pic. În prima ipoteză la care ați făcut referire, practic, Curtea a intrat în fond și a făcut distincția de competențe rezervate **DNA** și competențele care revin **procurorului** de la **Ministerul Public**. Adică sunt anumite categorii de infracțiuni cu anumiți subiecți calificați, enumerați acolo într-un articol 1 din Legea 78, care atrag competența **DNA**. **DNA**, văzând că nu are nici o infracțiune care să îi confere competența, a transferat și a declinat competența la **Ministerul Public**. Deci, aici este o problemă de fond și de delimitare de competențe între două structuri ale **Ministerului Public**. Partea finală, partea concludivă ne interesează, când Curtea vorbește de **Ministerul Public**. Fără să distingă dacă e un **procuror** de la **Ministerul Public** sau dintr-o structură specializată.

Realizator: **DNA** face parte din **Ministerul Public**.

Tudorel Toader: Categoriec că da. Și, deci, în această ipoteză, vorbindu-se de **Ministerul Public**, se poziționează **Ministerul Public** în raport cu Guvernul, în raport cu autoritatea legiuitoare și se vorbește la modul general că **procurorul**, fără distincție, nu poate ancheta împrejurările emiterii unui act normativ, nu poate ancheta oportunitatea adoptării unui act normativ, circumstanțele, după cum - și nu e de la mine, e din conținutul deciziei - **procurorul** nu poate ancheta nici legalitatea adoptării actului normativ și nici constituționalitatea adoptării actului normativ. De unde știm asta? Sigur, din considerente, din principiile statului de drept, de peste tot. Dar cel mai simplu vedem în dispozitivul deciziei pe care o discutăm. Pentru că acolo, în final, spune Curtea că **DNA** și-a arogat competențe din zona Guvernului, Parlamentului și **Curții Constituționale**.

Realizator: Adică a încălcat principiul separației puterilor în stat. Și o spune explicit Curtea.

Tudorel Toader: Da. Acum, mai știm un lucru, care, sigur, îndeobște este cunoscut și de regulă respectat. Că

dacă avem dubii cu privire la legalitatea unui act, îl atacăm în contenciosul administrativ. Dacă avem dubii cu privire la constituționalitatea unei legi sau ordonanțe emise de către Guvern, avem instrumentul de a o ataca în contenciosul constituțional, la Curtea Constituțională. Dar dacă avem dubii cu privire la oportunitatea adoptării unei ordonanțe de urgență, Parlamentul e cel care controlează când aprobă ordonanța, când o invalidează, o respinge, când o aprobă cu modificări, fără modificări, când spune și ce se întâmplă cu efectele juridice care s-au produs în timp ce ordonanța era în vigoare. Așadar, avem controlul pe care Parlamentul îl face asupra actelor Guvernului, avem controlul de legalitate din contencios administrativ, dar numai pe actele infralegale, cum spunem noi, sub lege, adică HG, ordin de ministru, instrucțiuni, norme metodologice și avem controlul de constituționalitate pentru ordonanțe și legi. Nu **procurorul** anchetează aceste circumstanțe. Nu s-a întâmplat până acum, sigur, am convingerea că nu se va mai întâmpla mai ales că avem decizia lămuritoare a Curții.

Realizator: Dle ministru, Asociația **Magistraților** din România, UJR, practic cei care reprezintă pe judecător, care potrivit Constituției fac justiția în România și alte voci și personalități publice din România cer în mod explicit ca dvs să luați măsuri asupra conducerii **DNA** și asupra conducerii Parchetului de pe lângă ÎCCJ. După apariția acestei motivări, găsiți de cuviință să luați măsuri împotriva conducerii celor două parchete?

Tudorel Toader: Sigur vă voi răspunde și sigur nu mă voi deroba de obligațiile care îmi revin ca ministru al justiției. Înainte de a răspunde însă aș vrea să fac totuși câteva necesare sublinieri, precizări. Cunosce Asociația **Magistraților**, cunosce **UNJR**, cunosce Asociația Procurorilor din România și pe cei care conduc aceste asociații. Acum, trebuie și aș vrea să fiți de acord, trebuie o delimitare și în cadrul activităților pe care aceste asociații profesionale le desfășoară. Adică nu cumva de dragul statului de drept judecătorul sau **procurorul** să iasă din matca lui constituțională și să intre el în zona politicii, să intre el în zona oportunității de reglementări. Pentru că vedeți dvs, după părerea mea, multe din structurile astea ale statului și când zic structuri am în vedere mecanismele statului de drept, probabil că trebuie oarecum resetate, trebuie puse în matca lor. Noi de multe ori avem grijă să vedem ce face sau ce nu face altul și uităm să facem ceea ce ar trebui să facem noi sau nu ar trebui să ne abținem, nu ar trebui să facem noi. De aceea eu sunt și eu atent la spațiul public, sunt și eu atent la dezbaterile care au loc pe marginea acestei ordonanțe dintre puterile statului, adică privesc cu rezervă împejurările în care cineva într-o formulă relativ generică iese din matca lui, deși nu ar avea voie, și opinează cu privire la cealaltă putere, la celelalte puteri ale statului. Acum revin. Sigur că așa am început discuția, abrupt, cu problema cea mai fierbinte, cea mai importantă. Eu nu aș putea ab initio cum se spune, nu aș putea susține că **DNA** nu și-a încălcat competențele, că **DNA** nu a intrat în cealaltă putere legislativă sau executivă, pentru că în decizia pe care o discutăm eu apar în partea introductivă, cum președintele **CCR** mi-a dat cuvântul și am vorbit în numele guvernului, mi-a dat cuvântul și am susținut că există conflict, conflict generat de activitatea procurorilor de la ancheta ministerii și circumstanțele adoptării OUG și am cerut în al treilea rând, ceea ce este foarte important după părerea mea și decizia a lămurit acest lucru, am cerut ca prin decizie să se statueze că pe viitor, **procurorii** nu pot ancheta oportunitatea, circumstanțele, împejurările, legalitatea, constituționalitatea unui act normativ, pentru că dacă nu ar fi așa, ne-am afla într-o situație aproape fără efect. Constați că e conflict, spui cine a creat conflictul, dar nu spui cum îl deblochezi și mai ales, nu spui ce trebuie să se întâmple pe viitor ca să nu mai intrăm în astfel de conflicte.

Realizator: Acest lucru e atributul **ministrului justiției**, din punctul meu de vedere.

Tudorel Toader: Sigur că este și eu îndrăznesc să cred că mi l-am îndeplinit în cele două săptămâni de când sunt ministru, atât prin pledoaria despre care vorbeam, cât și prin începutul de măsuri pe care am reușit să le iau în aceste două săptămâni. Aș mai sublinia un lucru. Vedeți, la noi, cu siguranță, există această tentație a puterii, a acaparării de putere, există această tentație a omului sau a autorităților, indiferent de rangul lor, de a lua ceva din zona altor puteri. Pe ce mă bazez când spun acest lucru? Pe faptul că toate, dar absolut toate conflictele juridice de natură constituțională, conflicte care au fost deduse judecății Curții, au fost, repet, toate, conflicte pozitive - nici unul negativ - prin care o putere sau două reclamau faptul că celelalte puteri 'i-au uzurpat din competențe', adică a intrat în zona... Nu găsim nici un conflict prin care o autoritate, o putere să se derobeze, să spună: nu e treaba mea, să o facă alții. La fel au stat lucrurile și în cazul acestui conflict despre care discutăm și mă apropii de întrebarea dumneavoastră.

Realizator: Un răspuns foarte așteptat.

Tudorel Toader: Un răspuns așteptat. Sigur că unele măsuri trebuie luate. Cine le va lua și care vor fi măsurile? De principiu, fiți de acord că nu pot fi decât măsuri legale, nu pot fi decât măsuri în parametrii exigențelor constituționale. Curtea Constituțională a luat măsura de principiu. A statuat că pe viitor, **procurorii** nu mai pot ancheta oportunitate, circumstanțe, împrejurări, legalitate, constituționalitate. Aici e o chestiune care merită, cred eu, subliniată. Decizia s-a referit la anchetarea împrejurărilor adoptării ordonanței de urgență. Dar soluția de principiu e valabilă și în privința adoptării legilor în Parlament.

Realizator: Foarte corect.

Tudorel Toader: Dar soluția de principiu e valabilă în adoptarea oricărei hotărâri individuale sau colective. Să ne imaginăm că ne ducem într-o comună și un consiliu local hotărăște ceva. Dacă a încălcat legea, un fals, o luare de mită, un trafic, a comis cineva o infracțiune, sigur că **procurorii** pot ancheta. Dar oportunitatea adoptării acelei măsuri nu poate fi anchetată de către **procurori**. Asta este soluția de principiu, măsura de principiu care se degajă și care rezultă explicit din decizia **Curții Constituționale**. Ce voi face eu în acest moment? Eu tocmai am venit de la Veneția, de la cea de-a 110-a sesiune plenară a Comisiei de la Veneția. Am participat acolo în calitate de membru titular reprezentând România în Comisie, dar am participat și la invitația președintelui Comisiei de la Veneția de a prezenta recente evoluții juridice și constituționale din România. Să nu credem că e o situație excepțională de m-a invitat pe mine. Asta e o practică a Comisiei. Spre exemplu, ieri, în ordine a prezentat evoluții juridice și constituționale reprezentantul Ungariei în Comisia de la Veneția, după aceea, reprezentantul Mexicului și după aceea eu, ca reprezentant al României. Sigur, fiecare a supus analizei, dezbaterii, a informat cu privire la aceste recente evoluții. Așadar, o primă... nu știu dacă e măsură, că dvs vreți sau se vrea așa o măsură radicală, ajungem și acolo, dar o primă măsură pe care am luat-o, și sesiunea plenară a Comisiei mi-a oferit acest bun prilej a fost de informare a Comisiei de la Veneția, cel mai eficient organism al Consiliului Europei, de informare a

instituțiilor europene pentru că, să nu uităm, ne aflăm sub **MCV, Mecanismul de Cooperare și Verificare**, ne dorim să ridicăm acest mecanism, dar până atunci trebuie să facem dovada unui comportament loial, dacă vreți, față de valorile constituționale, față de lege în general, față de standardele europene moderne. Așadar, am enumerat deja două măsuri, una care rezultă din decizia Curții, a doua de informare a instituțiilor, onestă, corectă, a instituțiilor europene. A treia măsură, dacă e să vă spun, zilele următoare voi avea discuții cu **procurorul** general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte, cu domnul Augustin Lazăr și, separat, cu **procurorul** șef de la Direcția Națională **Anticorupție**, pe tema despre care vorbim, evoluțiile acestea, modul în care dâșii s-au raportat la lege, s-au raportat la standardul constituțional, s-au raportat la standardele Comisiei de la Veneția. În decizii acolo am văzut multe paragrafe în care Comisia spune că trebuie trasă linie între răspunderea politică și răspunderea juridică penală, că decidentul, legiuitorul trebuie să aibă libertatea alegerii, oportunitatea actului normativ, că legiuitorul nu trebuie să aibă presiunea răspunderii penale, că actele normative pot fi cenzurate prin proceduri legale și constituționale. Așadar, voi avea zilele următoare discuții separate cu dâșii pentru a le vedea punctul de vedere. Sigur, eu nu exclud ca în lipsa unei proceduri declanșate de mine să aibă dâșii inițiativa unei proceduri lăuntrice individuale privind modul în care s-au poziționat, repet, la dispoziții legale, constituționale și chiar în dezbaterile din spațiul public într-o perioadă atât de sensibilă, când lumea are o trăire deosebită pentru că are o așteptare deosebită în 2017, în care ne aflăm.

Realizator: Domnule ministru, dvs nu excludeți posibilitatea ca **procurorul** șef Augustin Lazăr, **procuror** șef al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau **procurorul** șef al Direcției Naționale **Anticorupție**, Laura Codruța **Kovesi** să-și prezinte demisia în urma faptului că motivarea **Curții Constituționale** spune, pe mai multe pagini, că au încălcat Constituția. Eu personal, având în vedere experiența mea de jurnalist, exclud total aceste procese de conștiință atât ale **procurorului** șef **DNA**, cât și ale **procurorului** general. Probabil dvs aveți elemente în plus față de mine care vă determină să vă gândiți la acest lucru...

Tudorel Toader: Nu, nu, n-aș vrea să se speculeze că știu ceva în acest sens, doar mă refeream la faptul că există această posibilitate. Dar veți spune dvs, și dacă ea nu se va concretiza, eu ce voi face?

Realizator: Asta era următoarea întrebare, dacă vedeți că ei nu au un proces de conștiință și autoevaluare, care va fi decizia dvs? Pentru că ați spus că veți lua o decizie și că vă veți întâlni cu ei. Cu alte cuvinte, văd că sunteți foarte dispus să parcurgeți...

Tudorel Toader: Fiecare etapă, da.

Realizator: ... toate etapele democratice, constituționale în avanpremieră unei decizii.

Tudorel Toader: Da. În paralel, probabil începând de mâine, sigur, prin colegii mei de la **Ministerul Justiției**, voi face o fundamentare, o evaluare a activităților desfășurate de **Ministerul Public** pe de o parte, de Direcția Națională, structura **Ministerului Public** pe de altă parte. Și atunci, evaluarea va avea două componente, două direcții, pe de o parte cea profesională pe cauze, pe de altă parte, cea managerială privind instituțiile pe care domnia sa, domniile lor le conduc. După ce am discuția cu dâșii, după ce voi face această evaluare pe cele două

direcții, voi stabili măsurile pe care le voi lua și parțial răspund cum am răspuns și altă dată, voi comunica presei hotărârea pe care o voi lua.

Realizator: Domnule ministru, există un termen...

Tudorel Toader: Scurt.

Realizator: ... pe care îl puteți comunica public? O să aflăm, evaluarea durează o săptămână, două săptămâni, o lună, în cât timp vom putea avea o decizie a **ministrului justiției, Tudorel Toader?**

Tudorel Toader: Cred că în maxim zece zile, două săptămâni.

Realizator: E important acest termen pentru că, știți, nerăbdarea e mare, Curtea Constituțională a făcut o motivare, cum spuneam, de 83 de pagini în zece zile și e cu atât mai...

Tudorel Toader: Știu. Dar și dvs și noi toți știm că orice măsură aș lua, va avea o semnificație deosebit de importantă, dvs și noi toți știm foarte bine că măsurile acestea... orice măsură dar asta despre care vorbim cu precădere trebuie să fie bine, bine fundamentată și nu numai pe decizia Curții. Cu siguranță mulți vor spune că este o încălcare gravă și e suficientă această încălcare pentru a declanșa procedura de demitere. Dar, trebuie să vedem și efectul, impactul acestei măsuri. Repet, mă întorc la condiționalitățile **MCV**-ului, mă întorc la modul în care noi ne raportăm la instituțiile europene. De aceea, sunt convins în detrimentul unor critici, sunt convins în detrimentul celor care vor spune, repet, suficientă încălcare pentru luarea măsurii, că o astfel de măsură necesită o abordare, fundamentare complexă și completă.

Realizator: Domnule ministru, lămuriți-mă din punct de vedere legal, nu anticipez faptul că veți propune sau veți cere schimbarea procurorilor șefi de la **DNA** și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, dar din punct de vedere legal, **ministrul justiției** este cel care propune președintelui României persoanele pentru aceste funcții importante: **procuror** șef DNĂ, **procuror** șef **DIICOT**, **procuror** șef Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Aceeași procedură legală trebuie îndeplinită în cazul revocării? **Ministrul justiției** trebuie să propună președintelui?

Tudorel Toader: Sigur că da. președintele poate și din oficiu, cum să spun, să declanșeze această procedură, dar există un principiu al simetriei, cum se derulează o procedură, invers de duce înapoi la situația inițială. Eu aici, sigur, sper că timpul îmi va da dreptate. Am avut încă de când eram judecător, am avut o altă opinie, pe care am exprimat-o chiar și într-o opinie separată la o decizie a Curții, spunând că președintele republicii, indiferent cine este, are prerogativa constituțională de a conferi inamovibilitate, stabilitate judecătorilor, respectiv procurorilor care trec prin, mă rog, acele exigențe ale INM sau **CSM**, deci dă concurs, dă examen și președintele emite decretul de inamovibilitate. El e judecător, **procuror**, 20, 30 de ani, după care se pensionează, își dă demisia, îl sancționează. Președintele dă decretul prin care îi ridică inamovibilitatea, stabilitatea. Ce este în acest interval de

timp de la numire până la ieșirea din corpul **magistraților** - repet, am scris în Monitorul Oficial, ca opinie separată - cred că nu mai este problema președintelui, este problema **CSM**, pentru că **CSM** poate să aprecieze dacă X e bun manager, bun jurist, bun profesionist, pentru a avea o funcție de conducere. Să nu ducem decizia managerială, o scoatem din zona de strictă specialitate juridică și o ducem în zona politică.

Realizator: Foarte corect spuneți. Mi se pare că e foarte echilibrat și foarte bine explicat acest demers al dumneavoastră. Există, dle ministru, o dezbatere publică foarte serioasă și în legătură cu protocolul pe care mai multe instituții ale **Ministerului Public** l-au avut până de curând cu SRI. Actuala conducere a SRI, directorul Eduard Hellvig, a spus că va denunța public, va renunța la aceste protocoale de colaborare, care sunt foarte contestate, în special de către **judcătorii** pe care vi i-am menționat și anume, președintele **UNJR**, judecătorul Dana Gârbovan, președintele Asociației **Magistraților**, Andreea Ciucă și fostul președinte ANR, actualul membru **CSM**, Gabriela Baltag. Sunt, așadar, trei **judcători** importanți ai României, cu funcții în asociațiile profesionale, care critică ceea ce s-a întâmplat în timpul regimului Băsescu, colaborare **procurori-SRI** și la lucrul acesta adaug mențiunea din Constituția României, **procurorii** își desfășoară activitatea sub autoritatea **ministrului justiției**. Vă întreb pe dumneavoastră cum vedeți această colaborare cu serviciile de informații și ce credeți că trebuie să se întâmple de acum încolo?

Tudorel Toader: De principiu, serviciile de informații sunt structuri ale statului de drept. Au competențele lor, care sunt complementare celorlalte competențe din stat. Adică nu putem nega utilitatea publică a acestor servicii. Dar nici nu putem admite interferența lor în zona juridică a **urmăririi penale**, eventual și a judecății. Revenind la întrebarea dumneavoastră. Ați spus în prima ipoteză despre protocol și în partea finală a afirmației, despre la plural, ceea ce înseamnă că sunt mai multe și în spațiul public știm că despre protocoale diferite, cu structuri, cu instituții diferite, este vorba. Așadar, dacă luăm o măsură, să facem treaba până la capăt, să nu denunțăm protocolul cu X și să lăsăm în vigoare alte trei, patru, adică, ori, ori. Pe de altă parte, după părerea mea, nu e suficient să îl denunți, că dacă îl denunți, ce faci?

Realizator: Nu mai este în vigoare.

Tudorel Toader: Bun, nu mai este în vigoare, îl lași inoperant, inaplicabil. Dar cred că mai interesant ar fi să îl și desecretizăm, să știm cum au funcționat aceste structuri, cum s-a desfășurat această colaborare, activitate mixtă, dacă pot să mă exprim așa.

Realizator: Autoritatea **ministrului justiției** asupra procurorilor se va face simțită și în acest domeniu, veți cere Parchetului General, **DNA**, **DIICOT**, să reevalueze aceste protocoale, vor fi în continuare colaborări cu serviciile de informații, în special cu SRI, sub mandatul dumneavoastră?

Tudorel Toader: Eu am înțeles de la **procurorul** general că deja le-a denunțat, că deja nu mai sunt în vigoare. Și eu vorbeam de pasul următor, de cunoaștere a ceea ce a fost și nu mai este în vigoare.

Realizator: Bun, dar **DIICOT**, care înseamnă o investigație a crimei organizate și terorismului, este obligat, cel puțin prin prisma terorismului...

Tudorel Toader: Să colaboreze.

Realizator:...să colaboreze cu SRI.

Tudorel Toader: Sigur că da.

Realizator:... care este autoritatea național antiteroristă.

Tudorel Toader: Bun, dar SRI nu oferă informații numai **DIICOT**-ului, dar să le ofere în limita competențelor pe care le au specifice. Răspunsul la întrebarea dvs: sigur, nu voi menține astfel de protocoale, astfel de colaborări decât în limitele strict ale competențelor legale.

Realizator: Dle ministru, în calitatea dvs de judecător al **CCR**, ați făcut un act de curaj în vara lui 2012 și - vă văd zâmbind așa, ca și cum ați trecut printr-o mare încercare - v-ați opus modului în care **CCR** a decis menținerea în funcție a președintelui Traian Băsescu, ați descris mecanismul acela al eratei ca fiind nelegal și v-aș ruga să îmi spuneți câteva minute ce s-a întâmplat atunci, ce experiență ați trăit și dacă la momentul la care noi discutăm poate fi reevaluată decizia privind demiterea lui Traian Băsescu în vara anului 2012.

Tudorel Toader: Multe pot fi spuse, multe pot fi evocate. Eu practic la momentul 2012 nu am spus că m-am opus menținerii în funcție a președintelui Traian Băsescu, am spus că a fost adoptată acea erată într-un moment și în niște circumstanțe la care trei **judecători** - eu și încă doi **judecători**, dl Predescu și dl Gaspar - nu am fost consultați, nu am fost anunțați. Eu am spus și atunci, spun și acum, nici nu eram în București; am aflat din presa scrisă.

Realizator: Deci erata, dle ministru, a fost adoptată ilegal, pentru că legea prevede că toți **judecătorii CCR** trebuie consultați.

Tudorel Toader: Categoriec că da, dar așa am spus și atunci. Nu uitați că am fost întrebați, am dat declarații de martor la Parchetul de pe lângă ÎCCJ. Câtă vreme nu eram în București, câtă vreme nu am fost întrebați despre modificarea acelei decizii prin emiterea eratei, sigur această activitate s-a desfășurat în afara cadrului legal. Pentru că nu ai nici o decizie a **CCR** care să fie adoptată fără participarea judecătorilor. A, poate să lipsească un judecător, pot lipsi doi, trei, dar lipsesc la totul nu numai la o secvență a deciziei respective.

Realizator: Eu înțeleg de la dvs că s-a petrecut o ilegalitate atunci și pe baza acelei ilegalități Traian Băsescu a fost menținut în funcția de președinte, în dauna votului popular și, repet, printr-o ilegalitate.

Tudorel Toader: Eu m-am referit numai la prima ipoteză, a faptului că o decizie la dezbateră, adoptarea, motivarea căreia am participat a suferit modificarea din erată despre care noi trei **judcători** nu am știut. Partea a doua este concluzia dvs.

Realizator: Dle ministru, două chestiuni foarte scurte, timpul a trecut foarte repede, mi-a făcut mare plăcere să dialogăm și să vă ascult cu opiniile dvs foarte bine argumentate. Două chestiuni: ce se întâmplă cu grațierea? OUG 13 a fost abrogată, există un proiect de lege în parlamentul României; ce se va întâmpla cu grațierea și care este opinia dvs ca ministru al justiției în legătură cu această procedură?

Tudorel Toader: Eu am mai afirmat în legătură cu grațierea. Sigur că apare iarăși ca un subiect foarte sensibil. **Ministerul Justiției** și-a dat avizul pe forma inițială a grațierii. Ulterior am văzut că au mai apărut niște amendamente pe care public am declarat că nu le susțin./opopescu/ Dar grațierea este o instituție de drept penal. Grațierea a fost folosită în istoria noastră și istoria dreptului penal. E folosită în alte state. Președintele **CEDO** ne spunea că grațierea poate fi una din soluții pentru desconggestionarea **penitenciarelor** și ne dădea și exemplul Italiei. **Tudorel Toader:** Ce pot să vă spun eu, ca ministru al justiției? Cred așa: că proiectul de lege privind grațierea se află în parlament, că nu ne vom grăbi cu adoptarea lui până când vom elabora un pachet complet de măsuri pentru soluționarea problemelor din **penitenciare**. Grațierea nu e singura soluție de rezolvare a problemelor, grațierea nu e soluțiamiraculoasă, poate fi una din multe alte măsuri complementare. Elabora, prin urmare, un pachet de măsuri care să fie adoptate concomitent, care să aibă rol complementar, printre ele și grațierea, și după aceea continuăm procedura de legiferare.

Realizator: Domnule ministru, riscăm o sancțiune serioasă financiară din partea **Curții Europene a Drepturilor Omului** privind situația din închisori? Ea a fost descrisă, din păcate, ca fiind o situație de gulag și Autoritatea Națională a Penitenciarelor este în subordinea **Ministerului Justiției**. Lucrurile sunt extrem de grave în zona **penitenciarelor**.

Tudorel Toader: Eu vă spun că mâine la ora 10:00 l-am invitat la o discuție pe directorul Autorității acesteia Naționale a **Penitenciarelor**. Mă voi întâlni în termen scurt, voi face o vizită la Curtea Europeană, voi vorbi din nou cu președintele **CEDO**. Vom elabora acest set de măsuri, acest pachet de măsuri pe care sperăm să le finalizăm, să le adoptăm, să rezolvăm măcar și parțial, că niciodată n-o să rezolvi complet problema din **penitenciare**, astfel încât să preîntâmpinăm o condamnare în decizia-pilot de la **CEDO**.

Realizator: Credeți că poate fi evitată?

Tudorel Toader: Sper.

Realizator: Sperați... Suma...

Tudorel Toader: Sumă e consistentă, dar până la urmă, vedeți dvs...

Realizator: Cu banii aceștia, mai bine modernizăm închisorile decât să plătim amendă.

Tudorel Toader: E adevărat dar, vedeți dvs, nedreptatea e alta. Nedreptatea vine din faptul că deținuții rămân în aceleași condiții absolut improprii și care le lezează demnitatea și condițiile de existență, de viață, sănătatea, iar noi banii îi dăm cu titlul de sancțiune în loc să modernizăm ceea ce avem de modernizăm, adică nu că batem pasul pe loc, dăm înapoi. Nici nu rezolvăm problema, dar cheltuim și banii.

Realizator: Exact la asta mă refeream și eu. Vă mulțumesc, domnule ministru, pentru o emisiune interesantă, pentru răspunsurile dvs. Vom fi foarte atenți, ca jurnaliști, pe întâlnirile pe care le veți avea cu **procurorii** șefi ai **DNA** și Parchetului General și la mesajele publice pe care le veți transmite după întâlnirile cu ei și după evaluarea pe care o veți face.

Tudorel Toader: Eu mai spuneam, dacă mai pot o frază...

Realizator: Vă rog.

Tudorel Toader: Cred că și comunicarea este foarte importantă, cred că e foarte important nu numai să faci ceva, ci să comunici, ca lumea să știe exact rațiunile acelei măsuri, condițiile pe care le-ai avut în vedere. Și ca ministru al justiției, spuneam că săptămânal voi face o conferință de presă în care voi prezenta agenda trecută, agenda viitoare și voi răspunde la întrebările dvs, sigur, dacă vor fi.

Realizator: Sunt foarte multe întrebări. Vă mulțumesc că ați înțeles faptul că într-un stat european comunicarea este la fel de importantă ca și decizia. Vă urmărim cu mare atenție, domnule ministru **Tudorel Toader**, și vă dorim succes.

Tudorel Toader: Eu vă mulțumesc pentru invitație încă o dată și, sigur, cu plăcere voi veni ori de câte ori mă veți mai invita.

Realizator: Vă aștept și altădată la 'Punctul de întâlnire'.